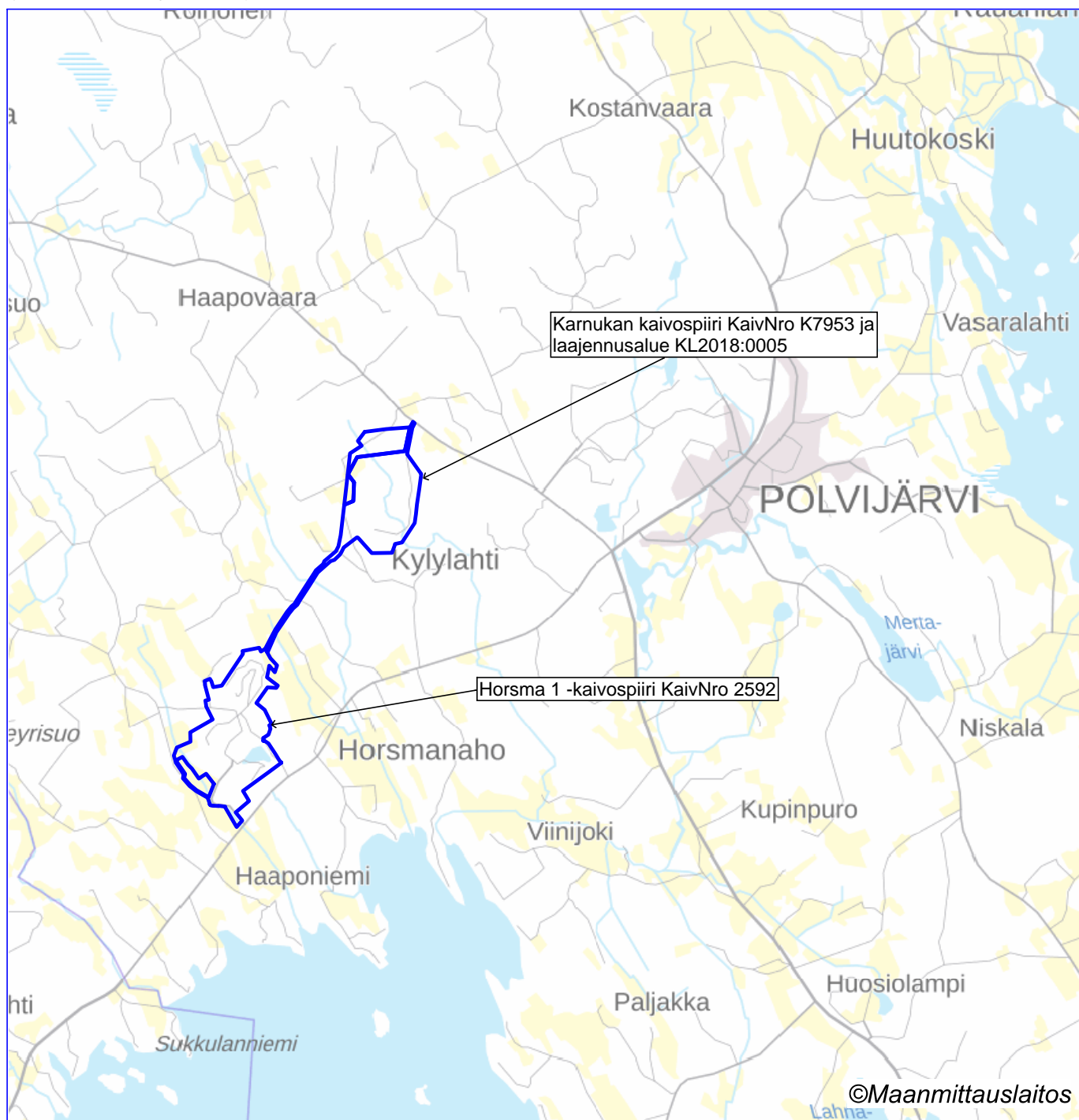

Kartta Horsma 1 -kaivospiiristä

Liite 1

Kuvassa myös Karnukan kaivospiiri ja laajennusalue
(mittakaava ohjeellinen)

Mittakaava 1:75 000

Elementis Minerals B.V.

Horsma 1, KaivNro 2592

Karnukka ja laajennusalue, KaivNro K7953 ja KL2018:0005

Subject: VL: Lausunto kaivosluvassa (KaivNro 2592) annettavien yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten tarkistamisesta, Polvijärvi
Sent: 5.9.2025, 12.27.39
From: Tukes KaivosAsiat<kaivosasiat@tukes.fi>
To: Leinonen Ossi (Tukes); Kivi Maria (Tukes)

Liite 2

Lähtettäjä: Heikura Henri (ELY) <henri.heikura@ely-keskus.fi>

Lähetetty: perjantai 5. syyskuuta 2025 12.24

Vastaanottaja: Tukes KaivosAsiat <kaivosasiat@tukes.fi>

Aihe: Lausunto kaivosluvassa (KaivNro 2592) annettavien yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten tarkistamisesta, Polvijärvi

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto

Viite: kuulutus 22.7.2025

Asia: **lausunto Elementis Minerals B.V.:n kaivosluvassa annettavien yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten tarkistamisesta**

LAUSUNTO 5.9.2025

POSELY/1738/2025

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes on pyytänyt Pohjois-Savon ELY-keskuksen liikenne ja infrastruktuuri -vastuualueelta lausuntoa Elementis Minerals B.V.:n kaivosluvassa annettavien yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten tarkistamisesta Horsma 1 kaivospiirin (KaivNro 2592) osalta Polvijärvellä. Kaivospiiri rajautuu maanteiden 504 (Outokummuntie) ja 15683 (Mutkanvaarantie) tiealueisiin.

Pohjois-Savon ELY-keskuksen liikenne ja infrastruktuuri -vastuualueella ei ole erityisiä huomioita viitaten kaivoslain 52 §:n 3 momentin kohtiin 8 a – 8 e. ELY-keskus kuitenkin mainitsee, että alueelle ja alueelta liikennöinti hoidetaan pääsääntöisesti seututien 504 liittymistä ja että liittymäalueille kantautuu toisinaan kivi- ja maa-ainesta, jonka puhdistamisesta vastaa liittymän omistaja/haltija. Lisäksi runsaasta raskaasta liikenteestä johtuen seututien runko on paikoin antanut periksi (tie urautunut ja reunat pursuneet).

Ystävällisin terveisin,

Henri Heikura

Liikennejärjestelmäasiantuntija

henri.heikura@ely-keskus.fi

0295 016 009, vaihde 0295 026 500

Pohjois-Savon ELY-keskus

Liikenne ja infrastruktuuri -vastuualue

Kallanranta 11, PL 2000, 70101 Kuopio

www.ely-keskus.fi/pohjois-savo

Turvallisuus- ja Kemikaalivirasto (Tukes)
PL 66
00521 Helsinki
kaivosasiat@tukes.fi

Yhteyshenkilö Teemu Juutinen
Puhelin +358 40 822 8476
Sähköposti teemu.juutinen@elementis.com

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (myöhemmin TUKES) on pyytänyt Mondo Minerals B.V. Branch Finland:lta vastinetta koskien Horsmal (KaivNro 2592) lupamääräysten tarkistamisasiaa (kuulutettu 22.7.2025)

Lupamääräysten tarkistusasiassa annetut lausunnot ja muistutukset:

1. Pohjois-Savon ELY-keskus
- 2.
- 3.

Vastineina esitämme kunnioittaen seuraavaa:

1. Pohjois-Savon ELY-keskuksen lausunto

Pohjois- Savon ELY-keskus mainitsee, että alueelle ja alueelta liikennöinti hoidetaan pääsääntöisesti seututien 504 liittymistä ja että liittymäalueille kantautuu toisinaan kivi- ja maa-ainesta, jonka puhdistamisesta vastaa liittymän omistaja/haltija. Lisäksi runsaasta raskaasta liikenteestä johtuen seututien runko on paikoin antanut periksi (tie urautunut ja reunat pursuneet).

Selitys:

Mondo Minerals toimittaa malmin Horsman kaivospiirialueilta yhtiön Vuonoksen tehtaalle seututien 504 kautta. Yhtiö puhdistaa liittymäalueen kivi ja maa-aineksesta säännöllisesti.

2. muistutus (Kauppatalo 607-414-57-20, puolesta)

Muistutuksessa todetaan, että Mondo Mineralsin selvityksessä on esitetty väitteitä, jotka eivät pidä paikkaansa. Toiminnalla katsotaan olevan vaikutusta ympäristöön ja yleisiin etuihin. Muistutuksessa todetaan, että useat kiinteistöt sijaitsevat alle 150 m etäisyydellä kaivospiiristä, lisäksi melumittausten katsotaan olevan puutteellisia. Muistuttaja toteaa, että räjäytykset ovat aiheuttaneet haittaa lähialueen kiinteistöille. Muistutuksessa esitetään myös huomioita melu ja pöly vaikutuksiin sekä yhtiön teettämiin selvityksiin. Muistutuksessa viitataan myös sivukivialueen laajennukseen, mm. sivukivialueen tilavuuden riittävyteen. Lisäksi muistuttaja katsoo, että kauppatalo kiinteistön porakaivon veden laatu on heikentynyt kaivostoiminnan seurauksena siten, että kiinteistö on siirtynyt kunnalliseen vesi-infraan 2009. Lopuksi muistutuksessa todetaan, että ihmisten terveyteen liittyvät huolet otettaisiin vakavissaan ja että luvanhakijan toimesta tehtävät mittaukset osaltaan kartoittaisivat ihmisen terveyteen liittyviä haitta-aineita ja pitoisuuksia kuten esim. VNK:n asetus ilman laadun osalta edellyttää.

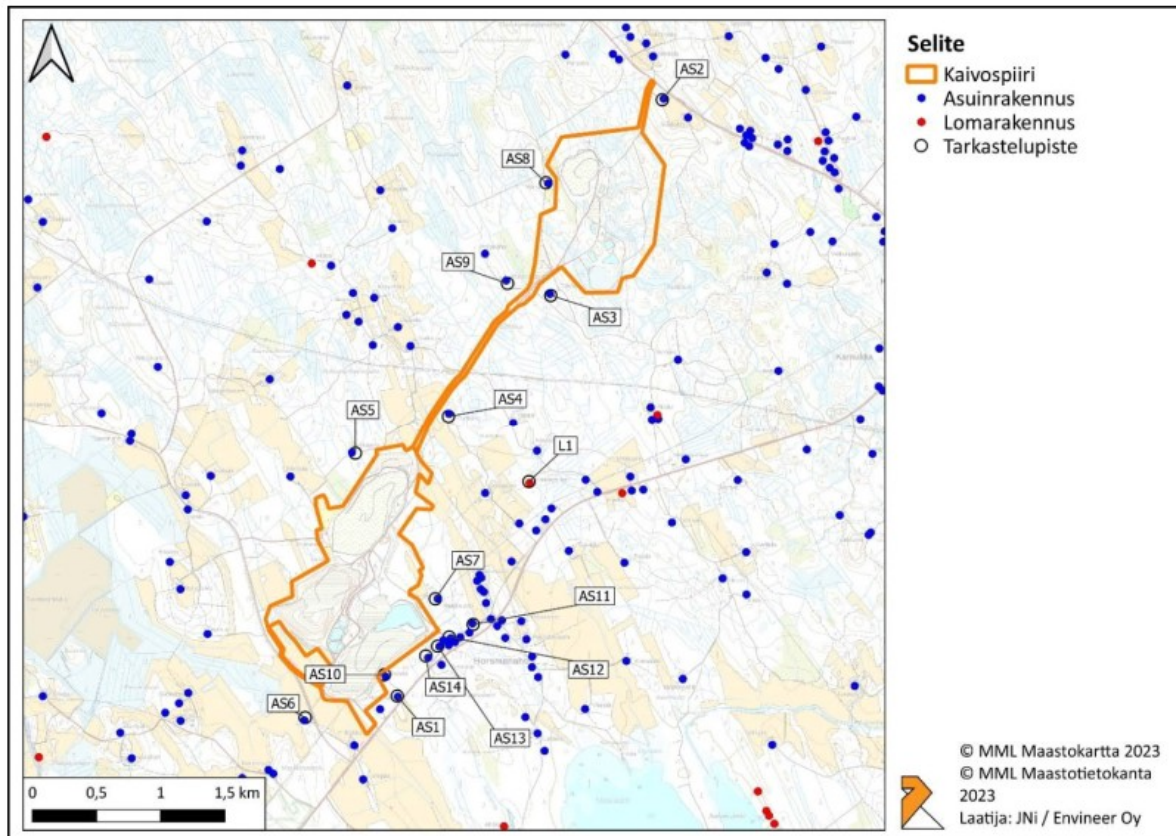

Selitys:

Ympäristövaikutuksia mm. melu ja pöly, on arvioitu kattavasti vireillä olevan ympäristölupaprosessin yhteydessä. Yhtiöllä on voimassa oleva ympäristölupa, jossa on viranomaisen määräämät ohjearvot ja tavoitetasot, joiden puitteissa kaivoksen täytyy toimia. Lupaviranomainen arvio ja tarvittaessa muuttaa ympäristövaikutuksia koskevia lupamääräyksiä tulevassa ympäristölupapäätöksessä. Yhtiö katsoo, että muistutuksessa esiin nostetut asiat ovat pääosin ympäristöluvan päivityksen yhteydessä käsiteltäviä asioita ja kehottaa muistuttajaa antamaan muistutuksen myös ympäristölupahakemukseen, kun se kuulutetaan.

Melu ja pöly

Karnukan ja Horsmanahon kaivosalueiden välittömässä läheisyydessä on vuosina 2016, 2021 ja 2022 suoritettu melumittauksia. Vuoden 2022 melumittausten mittauspisteet on esitetty alla kuvassa. Melutasot eivät ole mittauspisteissä ylittäneet asumiseen käytettävien kiinteistöjen osalta päiväajalle (7–22) ympäristöluvassa asetettua melun raja-arvoa (55 dB). Kaivoksen tai yhdystien äänet havaittiin jokaisessa mittauspisteessä. Ohiajaviin kaivosajoneuvojen äänet kantautuvat erityisesti yhdystien lähellä sijaitseviin mittauspisteisiin. Kaivostoiminnasta aiheutuva melu voi siis olla havaittavissa lähialueen kiinteistöillä. Valtioneuvoston päätöksessä annetut melutasot tarkoittavat keskimelutasoa koko ohjearvon aikavälillä. Siten lyhytaikaiset ohjearvon desibelirajan ylitykset eivät välttämättä aiheuta päätöksessä tarkoitettua ohjearvon ylitystä. Melumittaukset on raportoitu kaivosten YVA-menettelyssä vuonna 2022 sekä vuonna 2023 vireille jätetyssä ympäristölupahakemuksessa.

Kuva 1. Vuoden 2022 melumittauksen mittauspisteet.

Kaivoksen vireillä olevaa toiminnan laajentamisen ympäristölupaa täydennetään parhaillaan. Täydennyksessä hakemuksessa tullaan esittämään melu- ja pölymallinnukset laajennetun toiminnan maksimitilanteille. Tällöin mallinnukset kuvaavat pahinta mahdollista tilannetta melun ja pölyn leviämisen kannalta.

Vuoden 2022 kesällä kaivoksella ja sen lähialueille tehtiin kattavat pölymittaukset. Kaikkien haitallisten raskasmetallien pitoisuudet jäivät mittauksissa alle tavoitearvojen. Kesän 2024 mittaustulosten perusteella ilmanlaatu Karnukan ja Pehmytkiven kaivosalueiden läheisyydessä oli pääosin hyvää, ja havaittujen epäpuhtauksien pitoisuudet alittivat raja- ja ohjearvot, joten merkittäviä ilmanlaatuun liittyviä haitallisia terveysvaikutuksia tuskin havaitaan näillä pitoisuuksilla.

Sivukiven läjitysalueiden laajennukset

Horsmanahon laajennetun sivukivialueen pinta-ala on noin 18 ha ja sen suunniteltu täyttötilavuus on 3 300 000 m³. Kaivoksen nykyisillä tuotantomäärillä läjitystilavuus riittää noin 5–15 vuodeksi. Yhtiö on myös hakenut lupaa Pehmytkiven louhoksen täyttämiseen. Yhtiö päivittää läjitysalueen suunnitelmia seuraavassa lupavaiheessa.

Porakaivon vedenlaatu

Yhtiö on teettänyt kaivoselvityksen vireillä olevaa ympäristölupahakemusta koskevan täydennyspyynnön mukaisesti. Kaivoselvityksessä on otettu näytteet kaivoista, jotka sijaitsevat 1 km etäisyydeltä kaivospiirin rajasta. Selvitykseen ei sisälly kiinteistöt, jotka kuuluvat vesijohtoverkkoon. Ympäristöluvan päivityksen yhteydessä päivitetään myös tarkkailuohjelma mukaan lukien kaivot, joista vesinäytteet otetaan tulevan toiminnan aikana. Yhtiöllä ei ole käytössä Kauppatalo kiinteistön porakaivon analyysituloksia jotka osoittaisivat vedenlaadun heikentyneen siten että kiinteistössä olisi tullut siirtyä kunnalliseen vesi-infraan.

3. muistutus

Muistutuksessa kaivostoiminnan katsotaan tuhonneen motivaation yrittämiseen sekä paikkojen parantamiseen. Melun ja pölyn todetaan lisäävän stressiä. Muistutuksessa viitataan yhtiön käynnissä olevaan ympäristölupaprosessiin ja katsotaan että lupaprosessin aikana toiminta on ollut aikaisempaa vähäisempää. Muistutuksessa viitataan myös Karnukan kaivospiirin lähikiinteistöön ja sen läheisyydessä tehtyihin selvityksiin, jotka ovat yhtiön tilaamia. Muistutuksessa viitataan myös YVA-selostukseen ja ympäristölupaprosessiin, jossa yhtiö hakee lupaa Pehmytkiven louhoksen laajentamiselle. Muistutuksessa tiedotuksen katsotaan olevan puutteellista. Muistuttaja katsoo, että toiminnan vaikutukset ovat lähimmille asukkaille yksityisten etujen vastaisia ja toiminta on aiheuttanut pitkittynyttä epävarmuutta.

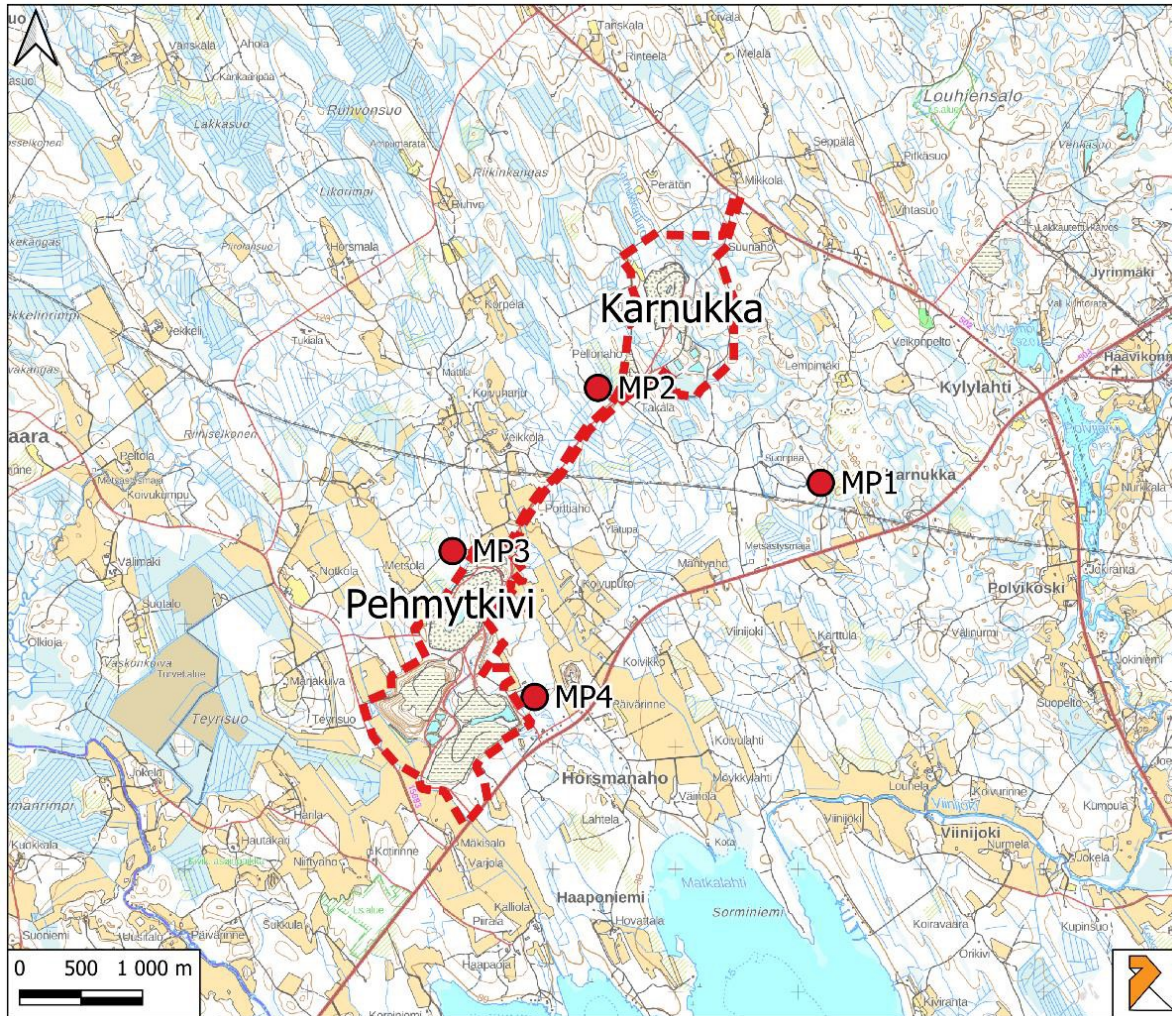
Selitys:

Kaivostoiminta aiheuttaa väistämättäkin melu- ja pölyvaikutuksia lähialueen ympäristöön. Kaivoksen toiminnalle on myönnetty ympäristölupa, jossa on viranomaisen määräämät ohjearvot ja tavoitetasot, joiden puitteissa kaivoksen täytyy toimia. Toiminnanharjoittaja on selvittänyt melu- ja pölymittauksilla ympäristöön aiheutuvaa kuormitustasoa. Kaivostoiminnan aikana pyritään löytämään keinoja, joilla ehkäistään muodostuvia vaikutuksia ja esimerkiksi vuoden 2025 aikana kaivoksen pölynhallintasuunnitelmaa on päivitetty. Vireillä olevan ympäristölupahakemuksen yhteydessä yhtiö on päivittänyt myös tarkkailuohjelman ja esittänyt mm. säännöllisesti tehtäviä melu, tärinä, pölylaskeuma mittauksia.

Yhtiö on panostanut vuodesta 2023 lähtien Karnukan kaivosalueen kehittämiseen ja rakentanut alueelle mm. sivukiven läjitysalueen. Vastaavasti toiminta Horsmal kaivospiirin alueella on vähentynyt, mikä pienentänyt myös ympäristövaikutuksia sivukiven läjittämiseen liittyen. Toiminnan muutos ei liity vireillä olevaan ympäristölupaprosessiin, vaan on osa yhtiön strategiaa kaivosalueiden kehittämiseksi.

Mondo Minerals teetti vuoden 2024 aikana asbestikuitujen seurantamittaukset Karnukan ja Horsman kaivoksilla (tutkimuksen toteutti Envineer Oy). Alueella toteutettiin laskeumakeräys sekä pienhiukkasten jatkuvatoiminen keräys. Ilman asbestinäytteet kerättiin ilmatieteenlaitoksen keräimellä tasosuodattimelle. Mittauspiste MP4 sijaitsi kiinteistön Hiekka-aho 607-414-57-30 alueella, Horsman louhoksen välittömässä läheisyydessä. Kesän 2024 mittauksissa asbestikuituja ei havaittu suodatin- tai laskeumanäytteistä.

Kaivoksella suoritetaan jatkuvasti malminetsintää, jonka vuoksi toiminnan laajentamisen suunnittelu on vaiheittaista. Tämän vuoksi toiminnan laajentaminen ja siihen liittyvä luvitus tehdään vaiheittain, perustuen aina sen hetken mineraalivarantoarvioon.

Tiedottamisen osalta yhtiö toteaa, että yhtiö on järjestänyt YVA-yleisötilaisuuden toukokuussa 2023 ja yleisötilaisuuden lupaprosessin etenemisestä syksyllä 2024. Seuraava yleisötilaisuus on tarkoitus järjestää vuoden 2026 aikana lupaprosesseihin liittyen.

31.10.2025

Teemu Juutinen
Mining Manager, Finland
Mondo Minerals B.V. Branch Finland

Näin valitat päätöksestä

Jos haluat hakea muutosta päätökseen, toimi näiden ohjeiden mukaisesti.

Mitä tietoja valituksessa on oltava

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Kerro valituksessa seuraavat asiat:

- Muutokset, joita vaadit päätökseen sekä muutosten perustelut.
- Jos et ole päätöksen kohde, kerro, mihin valitusoikeutesi perustuu.
- Valittajan nimi, henkilötunnus ja kotikunta / yritys- ja yhteisötunnus ja yrityksen kotipaikka
- Valittajan postiosoite, puhelinnumero ja tarvittaessa sähköpostiosoite. Jos käytät hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköistä asiointipalvelua, sähköpostiosoitetta ei tarvitse ilmoittaa.
- Jos valituksen laatii puolestasi laillinen edustaja tai asiamies, ilmoita myös hänen nimensä ja yhteystietonsa.

Liitä valitukseen seuraavat asiakirjat (alkuperäisenä tai jäljennöksenä):

- päätös ja sen liitteet
- tämä valitusosoitus
- mahdolliset muut asiakirjat, joita haluat esittää vaatimustesi tueksi
- tiedoksisaantitodistus tai muu tieto valitusajan alkamisesta.

Minkä ajan kuluessa valitus on tehtävä

Valitusaika on 30 päivää. Valitusajan laskeminen alkaa päätöksen tiedoksisaantipäivää seuraavasta päivästä. Sähköisesti toimitettavan valituksen on saavuttava hallinto-oikeudelle valitusajan viimeisen päivän aikana. Jos lähetät valituksen postissa tai viet sen hallinto-oikeuteen, sen on saavuttava virka-aikana ennen valitusajan päättymistä.

Tiedoksisaantipäivä määräytyy sen mukaan, miten päätös on lähetetty tiedoksi:

- Jos päätös on postitettu saantitodistuksella, tiedoksisaantipäivä ilmenee todistuksesta. Liitä saantitodistus valitusasiakirjoihin.
- Jos päätös on lähetetty sähköpostilla, sen katsotaan tulleen tiedoksi kolmantena (3) päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta ilmene.
- Jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä, sen katsotaan tulleen tiedoksi seitsemäntenä (7) päivänä postituspäivästä, jollei muuta ilmene.

Jos päätös on annettu tiedoksi julkisella kuulutuksella Tukesin verkkosivuilla, tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä (7) päivänä siitä, kun päätös ja kuulutus on julkaistu.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 310 €. Oikeudenkäyntimaksua ei peritä, jos hallinto-oikeus muuttaa valituksen kohteena olevaa päätöstä valittajan eduksi.

[Tuomioistuinmaksulaissa](#) (1455/2015) on erikseen säädetty muistakin tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Minne ja miten toimitat valituksen

Tee valitus ensisijaisesti hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköisessä asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>. Palvelu ei ole käytössä Ahvenanmaan hallintotuomioistuimessa.

Pääset asiointipalveluun myös tämän QR-koodin kautta:

Voit toimittaa valituksen hallinto-oikeudelle myös sähköpostilla, henkilökohtaisesti, postitse maksettuna postilähetyksenä taikka asiamiestä tai lähettiä käyttäen. Valituksen perille toimittaminen on lähettäjän vastuulla.

Tuomioistuin, jolle valitus tehdään:

Itä-Suomen hallinto-oikeus, PL 1744 (käyntiosoite Minna Canthin katu 64), 70101 KUOPIO

Tuomioistuimen muut yhteystiedot löydät Tuomioistuinlaitoksen verkkosivuilta osoitteesta

<https://tuomioistuimet.fi/fi/index/yhteystiedot.html>